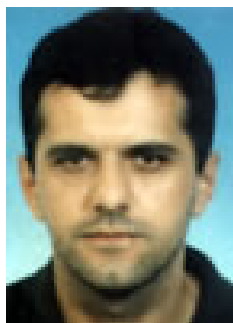

(Нови Репортер, 4. 5. 2011)

У редовним околностима расплет ситуације која је настала након одлуке Народне скупштине Републике Српске, 13. априла, да распише референдум о Суду и Тужилаштву Босне и Херцеговине, могао је да се очекује до краја 2011. године. Да се све одвијало у складу са овдашњим уобичајеним матрицама политичког понашања, услиједио би вето Клуба Бошњака у Вијећу народа РС. Послије њиховог позивања на “витални национални интерес”, започело би вишемјесечно мрцварење, из непознатог разлога дефинисано као “усаглашавање” унутар те институције. Затим би дошла љетна пауза, а тек на јесен старине из Уставног суда Републике Српске добиле би шансу да се изјасне о инцијативи ентитетског парламента, суоченог са уходаним механизмима опструкције из клупа делегата бошњачких странака.

Високи представник Валентин Инцко најавио је да ће садржај потенцијалних санкција против водећих људи Републике Српске бити познат након сједнице Управног одбора Савјета за имплементацију мира у БиХ, 5. маја, док је састанак Политичког и безбједносног комитета Европске уније, два дана раније, био претпоследња станица на том путу.

Међутим, управо та деструктивна екипица побринула се да читава прича добије бржи и нестандардни ток. Јер, фамозни Клуб Бошњака одустао је од варијанте са стављањем клипа у референдумски точак. Наравно, то није посљедица напрасно пробуђеног разумијевања за било какве гестове српске самосвијести у БиХ. Прије ће бити да је ријеч о специфичном призивању у сјећање опуса знаменитог старогрчког пјесника Хомера. Да је аутор “Илијаде” данас жив, Данајце не би морао да тражи у Малој Азији. У кабинету у Бањалуци, намијењеном за Мирсада Ћапу, Фадила Бањановића, Шевкета Хафизовића и још пет бошњачких делегата у Вијећу народа РС, постаје савршено јасно због чега је легенда о нападачима на Троју, којима “не треба вјеровати ни када дарове носе”, наживјела скоро три миленијума свог првог хроничара, слијепог античког поету.

Свирачи и плесачи: Напросто, радило се о томе да су сарајевски челници Социјалдемократске партије БиХ, Странке демократске акције и Странке за Босну и Херцеговину процијенили да је страни фактор оран да уђе у отворени сукоб са Републиком Српском. Посљедица таквог запажања била је директива пионима из Клуба Бошњака да се склоне у страну и да не успоравају Канцеларију високог представника у намјери да, последице солидног периода салонске србофобије, опет почне да конкретно проводи пробошњачку реторику у (не)дјело. Усхићен због таквих наговјештаја, бошњачки политички естаблишмент преселио се на трибине и посветио се еуфоричном навијању за продужене руке Вашингтона и Брисела у БиХ. На чистини су остали само изасланици западних центара моћи и представници РС, улазећи у фазу одмјеравања супарника и припреме за дуел у коме ће тешко бити могуће остварити неријешен резултат.

Док међународне “судије” нису посегнуле за црвеним картоном у џепу поводом одлуке о референдуму, унутарсрпска полемика о свим аспектима најављеног гласања о Суду и Тужилаштву БиХ имала је смисла.

У моменту финализације актуелног броја “Новог Репортера”, ОХР још није покренуо злосутну машину такозваних бонских овлашћења. Високи представник Валентин Инцко најавио је да ће садржај потенцијалних санкција против водећих људи Републике Српске бити познат након сједнице Управног одбора Савјета за имплементацију мира у БиХ, 5. маја, док је састанак Политичког и безбједносног комитета Европске уније, два дана раније, био претпоследња станица на том путу. УО ПИЦ-а годинама унатраг у БиХ је “имплементирао” све друго, само не мир. У дјеловању те колекције бахатих бирократа са нескривеним колонијалистичким амбицијама, посебно трагикомичну димензију представља њихово настојање да створе мистериозну и опасну ауру око сопственог псеудозвучног назива. Не појављују се пред камерама, не зборе у диктафоне и микрофоне медијских засједа. За обраћање народним масама из оба ентитета служи им “коминике”, иако за ту савремену варијацију некадашњег посла османских телала постоји много оптималнији израз у српском жаргону – тракавица.

Такође, неопходно је подсјетити да су иза етикете УО ПИЦ-а стационаране сасвим конкретне фигуре, мада је упадљиво инсистирање тих чиновника на колективном идентитету, који би, ваљда, требао да подсјети обичне смртнике на конспиративност масонских ложа. Дакле, претенциозне роле “политичких директора”, уствари, припадају бх. амбасадорима девет земаља: САД, Канаде, Велике Британије, Француске, Њемачке, Италије, Турске, Јапана и Русије, као и шефу мисије једне заједнице држава - ЕУ. Уз изузетак представника званичне Москве, који увијек има издвојено мишљење, крајње

Пише: Саша Бижић
уторак, 10 мај 2011 14:23

коректно према Републици Српској, остатак те менаџерије из ПИЦ-а сигурно се не може означити блесавом формулацијом “међународна заједница”, уколико је већ добро познато да је ријеч о једноумној трупи сјеверноамеричких свирача и пробраних западноевропских, блискоисточних и далекоисточних плесача. Нормално, у таквим констелацијама увијек постоје роле и за настављаче традиције карикатуралног сегмента словенства у служби савремених издавана Аустроугарске, а за тај кукавни посао, овом приликом, осим Валентина Инцка, задужен је и Мирослав Лајчак. Асистирајући театрално надрнданом садашњем високом представнику, бивши шеф ОХР-а и тренутни извршни директор ЕУ за западни Балкан понављао је као навијен новоусвојену бриселску фразу, упућену Србима: “Пређена је црвена линија”.

Неминовно, и након тог Рубикона, у Републици Српској постоји бар промил политичких и медијских баба, склоних чешљању у погрешном тренутку.

Контејнер: Чиме је остварено то форсирање невидљиве ријеке протекторских забрана у Босни и Херцеговини? Усвајањем одлуке о изјашњавању грађана о одређеним питањима, значи, о моделу који се сматра сасвим уобичајеним и у постојбинама овог тандема провинцијалаца у глобалним размјерама, а поготово у остатку западне хемисфере. Иако је, са становишта реалних српских интереса, читава сага о референдуму у РС чак сувише бенигна, мора се примјетити да су Инцко, Лајчак и њихови послодавци заиста близу истине, бар у једној ствари. Јер, “црвена линија” још није пређена, али би то могло да буде остварено. И то не у виду некаквих инцидената и уличних обрачуна, већ помјерањем одређених граница у људским главама у РС. Док међународне “судије” нису посегнуле за црвеним картоном у џепу поводом одлуке о референдуму, унутарсрпска полемика о свим аспектима најављеног гласања о Суду и Тужилаштву БиХ имала је смисла. Могло се расправљати о импотенцији планираног референдумског питања и пратећих 29 скупштинских закључака, о томе да ли је ријеч о стријелама које погађају средину или периферију централистичке мете у Босни и Херцеговини.

Међутим, невиђена ароганција западњачко-бошњачке спреге поводом једне не претјерано амбициозне иницијативе из РС потиснула је комплетан српско-српски дијалог у други план. Неминовно, и након тог Рубикона, у Републици Српској постоји бар промил политичких и медијских баба, склоних чешљању у погрешном тренутку. Међутим, интензитет пријетњи из ОХР-а и са компатибилних адреса показује да лавез из тог правца, усмјерен ка РС, не долази због Милорада Додика и владајуће коалиције, нити због СДС-а као најјаче опозиционе странке са идентичним односом према овој теми. Долази према сваком политичару и грађанину Републике Српске који се усуди да јавно примјети да је простор између Требиња и Новог Града одавно прерастао лудачку

Референдум у РС - помјерање црвене линије

Пише: Саша Бижић
уторак, 10 мај 2011 14:23

кошуљу “политичке коректности” по стандардима Канцеларије високог представника, водећих западних амбасада и бошњачких максималиста. Ако је, стицајем несрећних околности, тај бизарни одјевни предмет могао да буде у оптицају у другој половини деведесетих или у појединим фазама претходне деценије, у 2011. години апсолутно му је истекао рок трајања.

Шта год да ураде Инцко, Лајчак, амбасадорска братија у Сарајеву, Кетрин Ештон и ко све не, али и ко год да остане на површини – они или политички врх РС, на једном нивоу нема дилеме. Ако сада не буде ефикасног одговора Инцку, лицемјерном “браниоцу Дејтонског споразума”, који је заједно са претходницима изгазио тај документ до непрепознатљивости, тешко да ће у догледно вријеме бити нових прилика за искорак РС из бескрајног црног круга унитаризације БиХ. Или, “свега што је до сада постигнуто”, како рече Инцко у симптоматичном интервјуу британском “Гардијану”. Ипак, све што је ОХР постигао послје 13. априла јесте стављање челних, али и обичних људи у РС пред избор – хоће ли се повинovati оној перцепцији која од њих очекује да се, попут корњача, уплашено повуку у оклоп, или да, у најризичнијем случају, дотетурају до гласачког листића, не знајући шта да учине с њим? Или ће “црвену линију” спаковати тамо гдје јој је и мјесто – у контејнер из кога допире неизрециви базд “санкција”, “мјера” и осталих начина иживљавања.